

Nr 669

Av herr Eriksson i Arvika m. fl., om forskarutbildning i historia vid universitetsfilialen i Karlstad.

(Lika lydande med motion nr 572 i Första kammaren)

Utvecklingen inom den högre utbildningens område under 1960-talet karakteriseras inte endast av en utomordentligt kraftig expansion i kvantitativt avseende utan också av en stark strukturell förändring. Utbildningen har i betydande grad decentraliserats genom tillkomsten av universitetsfilialerna och genom utbyggnaden av den externa akademiska undervisningen. Detta är en utveckling som hälsas med stor tillfredsställelse.

Även om mera omfattande och ingående utvärderingar ännu inte kommit till stånd, synes det råda en allmän uppfattning att universitetsfilialerna blivit en klar framgång. Lokala undersökningar beträffande examinationsfrekvens och examenstider visar att studieresultaten är synnerligen goda. Tillströmningen av studenter har varit mycket hög och överträffat alla prognoser, vilket tyder på att studenterna själva trivs och finner sig väl till rätta.

Efter det att utbildningen från begynnelsen varit avsedd att begränsas till 2-betygsstadiet har den i ett stort antal ämnen utvidgats till att omfatta även 3-betygsundervisning. Erfarenheterna av denna högre utbildning tycks också vara de bästa. Det synes nu vara lämpligt att gå ännu ett steg, d. v. s. att ge möjligheter för filialerna att i de fall särskilda förutsättningar föreligger meddela forskarutbildning i enlighet med de riktlinjer som antagits av 1969 års riksdag.

Sådana speciella förutsättningar synes föreligga i ämnet historia vid universitetsfilialen i Karlstad. De under 1969 bedrivna 3-betygsstudierna har tilldragit sig stort intresse bland studenterna och lett till goda resultat. Ett tiotal av dessa elever har uttryckt önskemål om att i Karlstad få fortsätta med studier för doktorsgrad. Universitetslektorn Rolf Karlbom anhöll i skrivelse till Konungen i oktober 1969 om tillstånd att bedriva försöksverksamhet med sådan utbildning och om inrättandet av en extra tjänst som biträdande professor. Han framhöll därvid att det inom regionen fanns gott om arkivmaterial och att kostnaderna för ifrågavarande forskning inte skulle bli större om den utfördes i Karlstad i stället för vid moderuniversitetet i Göteborg. Docent Karlboms framställan avslogs dock.

Det bör vidare framhållas att tanken på en sektorsvis bedriven forskarutbildning vid filialerna vunnit stark anklang bland studenterna vid landets filialkårer. Vid en konferens i Karlstad 22—23 november 1969 uttalades bl. a.

följande: »De mindre, regionala högskolornas utvecklingsmöjligheter måste tas till vara inte minst med tanke på att de kan komma att utgöra en nödvändig stimulans för stora delar av vårt land. Exempelvis borde strukturerad forskning vid regionshögskolorna kunna utnyttja redan existerande forskningsresurser och forskningsobjekt i regionen. Bl. a. skulle industri och förvaltning i samarbete med ett utbyggt regionalt universitet verksamt kunna bidra till en gynnsam utveckling.»

Vi är emellertid väl medvetna om att införandet av forskarutbildning vid filialerna såsom ett mera reguljärt inslag kräver omsorgsfulla utredningar och förberedelser. Då frågan dock ofrånkomligen kommer att bli aktuell förr eller senare, förefaller det oss synnerligen lämpligt att utnyttja de möjligheter som finns till att genom praktiska försök redan nu vinna erfarenhet som kan bli till nytta i samband med en kommande utredning.

Med stöd av vad som anförts i motionen hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära att försöksverksamhet med forskarutbildning i ämnet historia anordnas vid universitetsfilialen i Karlstad under budgetåret 1970/71.

Stockholm den 28 januari 1970

Karl-Erik Eriksson (fp)
i Arvika

Leif Cassel (m)

Bertil Jonasson (cp)

Viola Sandell (s)
